

Inspiratie- en kennisconferentie 'De toekomst van Aalden'

Zaterdag 11 maart 2018

Aelder Meent

Programma

- 13.15   Opening door voorzitter DBA, Hans ter Bach, en voorstelronde

- 13.40   Overzicht: beeldpresentatie Aalden door Lex van Keulen

- 14.00   Aalden-game, region-game en presentatie

- 15.00   Pauze

- 15.15   Discussie aan de hand van vier vragen uit hand-out

- 16.30   'Wrap-up'

- 16.45   Slotwoord Hans ter Bach

AALDEN - GAME

In de tabel vergelijken we Aalden met een andere regio's (dorp, stad, provincie, land) op een aantal veelzeggende parameters. In de meest linkerkolom treft u de parameters aan. Daarnaast telkens de 'scores' van de regio's genoemd boven de tabel.

Welke regio hoort bij welke letter?

Aalden ~ Coevorden (stad) ~ de provincie Drenthe ~ Emmen ~ Nederland ~ Loenen aan de Vecht (Utrecht) ~ Groningen

	A	B	C	D	E	F	G
Vergrijzing in 2007 (aantal 65+'ers in % totale populatie)	15%	17%	16%	20%	22%	11%	17%
Vergrijzing in 2017	19%	21%	21%	22%	30%	12%	22%
Aantal 15 tot 25 jarigen (in % totale populatie)	12,3%	10,7%	11,2%	9,9%	8,6%	23,7%	10,8%
Gemiddelde woningwaarde	€ 216.000	€ 149.000	€ 147.000	€ 353.000	€ 188.000	€ 157.000	€ 185.000
Aantal bedrijven per 1.000 inwoners	87	64	68	110	64	86	77
Aantal basisscholen binnen 3 km	11	8	11	3	2	18	5
Gemiddeld inkomen per inkomensontvanger (2015)	€ 30.400	€ 25.500	€ 25.700	€ 42.500	€ 27.100	€ 25.600	€ 26.500
Gemiddelde afstand tot grote supermarkt	0,9 km	0,4 km	0,4 km	0,5 km	0,6 km	0,2 km	1,3 km

Bron: CBS. Cijfers 2017 tenzij anders vermeld.

Region-game

In de tabel staan vijf regio's onder de letters A t/m E. De cijfers in de tabel geven de positie op de ranglijst van 40 COROP regio's in Nederland – zie bijgevoegd kaartje. Hoe dichterbij 1, hoe gunstiger.

Leesvoorbeeld: regio B is de meest hoogopgeleide regio in Nederland (met 47,4% hoogopgeleiden).
Regio C is veel minder hoogopgeleid met een 39^e plaats.

Welke regio hoort bij welke letter?

Zuidoost-Drenthe ~ Groot-Amsterdam ~ Zuidoost Brabant ~ Overig Groningen ~ Zuidwest-Drenthe

		A	B	C	D	E
Vergrijzing (aantal 65+'ers in % populatie)	1 = 12,8% 40 = 24,6%	18	2	34	5	31
Hoogopgeleiden (in % beroepsbevolking)	1 = 47,4% 40 = 20,5%	11	1	39	5	30
Aantal banen per 100 leden beroepsbevolking	1 = 129% 40 = 74%	2	1	31	7	9
Toegevoegde waarde per gewerkt uur	1 = € 63,30 40 = € 33,60	5	1	35	2	38
Aantal banen in industrie (in % totale werkgelegenheid)	1 = 19,5% 40 = 4,1%	7	39	9	30	16
Percentage inwoners met 1 of meer sociale regelingen	1 = 26,5% 40 = 40,2%	20	6	37	19	36
Prognose bevolkingsontwikkeling tot 2030	1 = + 12,9% 40 = -9,1%	10	1	38	16	26

Bronnen: CBS en KING.

Besprekroute conferentie 'Toekomst voor een vijfsterrendorp'

Aalden, 10 maart 2018

1. Analyse: dorp vitaal houden

- Voorheen was overgrote deel van het werk 'materiegericht': goederenproductie (landbouw en industrie) en verhandeling
- Daarna werd werk 'informatiegericht': dienstverlening en kantoren
- Nu wordt werk 'mensgericht': behalve zorg en onderwijs, vooral kennis, creativiteit, opleiding, hospitality
- Geweldige bonus voor steden: trekken opleidingen en jongeren aan
- Ook geweldige bonus voor zelfstandige ondernemers: niet meer afhankelijk van groot bedrijf om te kunnen werken. Perspectief is straks 25% zelfstandigen in de beroepsbevolking
- Opgave voor kleine kernen is: plek zoeken in dit nieuwe speelveld

Voorbeelden

- Gespecialiseerde industrie die bezoek en naamsbekendheid uitlokt (Foodbasics!), 'a reason to visit'
- Alumnivereniging, verband om jonge dorpsverlaters periodiek bij elkaar te brengen, stageplaatsen aan te bieden en basis te leggen voor terugkeer (voorbeeld: Schoonhoven)
- Zzp'ers werven die niet dagelijks bij hun klanten in de steden hoeven te zijn (voorbeeld: Westerveld)
- Kwaliteitstoerisme, zo mogelijk met lokaal ondernemerschap (B&B, winkels)
- Link leggen met kennisinstututen (voorbeelden Astron Dwingeloo, Zeevaartschool Terschelling)

- Pas op met alleen 'drentenieren'

2. Voorwaarden voor succes

- Ondernemerschap mobiliseren, sociaal en economisch
- Verbinding maken met buitenwereld

3. Politiek kader: participatie

- In publieke debat is 'participatie' een sleutelbegrip geworden
- Wat is participatie niet:
  - Participatie is geen inspraak; want dat is alleen reactief
  - Participatie is geen taakverdeling tussen overheid en burgers, of een oplossing voor tekortschietende publieke budgetten
- Wat is het wel: vorm van co-creatie, samenwerking en dialoog. Overheid stelt middelen en kennis aan burgers ter beschikking opdat zij zelf plannen kunnen maken. Regie zoveel mogelijk bij gebruikers / bewoners houden

Complicatie

In overheidsorganisatie zit ingebouwde spanning van drie historisch te typeren bestuursstijlen

1. Regenteske overheid: grote afstand burger – bestuur, bevoogdend, maar brede acceptatie (wederopbouw!)
2. Individugerichte overheid: bescherming individu tegen overheidsmacht, burger krijgt recht op inspraak en bezwaar, bewoner als consument van overheidsdiensten
3. Participatie-overheid: burgers sturen zelf, overheid benadert ze als actieve vormgevers en medeverantwoordelijken

Maar: met opkomst participatiemodel zijn andere bestuursstijlen niet verdwenen; staan binnen gemeentelijke organisatie soms op voet van concurrentie met elkaar. Het wordt oefenen en leren

4. Omgevingswet als proef

Eerste doorbraak voor participatiegedachte is de Omgevingswet

- Sluit aan bij tijdgeest: meer zelf doen, meer tijdelijkheid, niet meer werken vanuit een eindbeeld van de overheid
- Meer ruimte voor initiatieven van bewoners en ondernemers, meer lokale afwegingsruimte, belanghebbenden betrokken bij besluiten en meer 'integraal' werken
- 'Omgevingsvisie' is belangrijkste instrument om 'integraal' beleid te maken met woningbouw, energietransitie, ruimtelijke planning, gezonde en veilige leefomgeving, 'inclusieve' samenleving.
- Risico: als je niet in actie komt, verandert er niets aan praktijk. Voorlopers hebben nu een bonus en kunnen om pilotstatus vragen
- Hamvraag: wil Aalden zelf regie voeren in formuleren van Aaldense omgevingsvisie?

Vragen

1. Wilt u de analyse aanvullen? Ziet u nog andere kansen en hulpbronnen voor de toekomst van het dorp? Waar moet Aalden op inzetten?
2. Is het dorp sterk genoeg om aan de randvoorwaarden te voldoen – ondernemerschap en verbindingen maken / openheid? Wat voor steun heeft Aalden nodig om verder te komen?
3. Wat voor rolverdeling is er nodig voor participatie? Toegang tot geld? Toegang tot kennis? Gaan bewoners en ondernemers in Aalden gezamenlijk of apart optrekken?
4. Zou u willen opteren voor een proefstatus van Aalden? Zelf doen opstellen van een Omgevingsvisie voor het dorp?